

કૃષ્ણં વંદે જગત્પુરુષમ્ ।

વેણુર્મધુરો રેણુર્મધુરઃ, પાણિર્મધુરઃ, પદોર્મધુરો
નૃત્યં મધુરં સ્વયં મધુરં, મધુરાધિપતે રચિતં મધુરમ્ ॥

શ્રી કૃષ્ણ કીર્તન.

(ભાગ ત્રીજો, પહેલી આવૃત્તિ)

મધેાનુકૃત

કીર્તન મૂલ્ય, સંગીત

પંડિત હેવેન્ડે મલેન્ડે.

પ્રકાશક—

ત્રા. કન્હેયાલાલ દ્વિવેદી (વાદનવિભૂષણ).

મેનેજર—કીર્તનજીવન

રાવપુર મયવાડા, અમદાવાદ.

મૂલ્ય ૦-૧-૦

શ્રી

હિન્દીઓને હાકલ યાને ગીતાની ગર્જના.

ગીતા ગાનાર ગીતામાં, ગીતાનો સાર શું? કહે છે,
મહાબલી વીર અર્જુનને, યોગેશ્વર કૃષ્ણ શું? કહે છે;
ક્યા અહિંસા ક્ષમાને સત્ય, એ સખળ સિદ્ધાંત ગાળે છે
પ્રખળ એ પંથે જવાની, જમાનાને જરૂર આળે છે

ગજલ

કરવા સ્વત્રંત હિન્દને, તમારી પાસ શું બલ છે,
ભારત ભરના જુવાનોને, અમારી એજ હાકલ છે;
કરીને ગર્જના કહેજો કે, જેની સુકીર્તી ઉજવલ છે,
ઝગે છે જ્યોતિ જગભરમાં, એ ગીતા શાસ્ત્ર નીર્મલ છે.
હિંસાત્મક યુદ્ધ કરવાના, બધા શસ્ત્રો એ ચંચલ છે,
ધર્મની જ હાથમાં હોંશે, એ ગીતા શસ્ત્ર અવિચલ છે;
ભયુર્ ગૌરવ રંગેરંગમાં, વિનાશક એ કલિમલ છે,
હૃદયમાં ધ્યાન ગીતાનું, અમોને હરઘડી પલ છે.
વિચારો પ્યારા બંધુઓ, કલિ આળે હલાહલ છે,
કુબેના નેચા સાચવજો, ભવસિન્ધુ વિષમ જલ છે;
ગીતાના ગાન ગાવાથી, જ “દેવેન્દ્ર” મહા ફલ છે
ચહેા આધાર તરવાને, તો શ્રી કૃષ્ણ નામ કેવલ છે.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૨૩૧૪ કિંમત ૦.૧૦

ગ્રંથનામ કૃષ્ણ કૌટીલ્ય-૩

વર્ગિક ૬-૪

શ્રી કૃષ્ણ કીર્તન.

ભાગ ૩ જે.

શ્રી સરસ્વતી સ્તવન ।

રાગ...હમીર કલ્યાણ...ત્રીતાલ.

(૧)

જયતિ શારદે, મુખદાયી શરન,
વંદન હો વિનયસે વિમલ ચરન....જયતિં
અંતરા.

રતન જહિત શીર મુકુટ વિરાજે,
ઝલકે કનક કુંડલ હોઈ અવરન....જયતિં
કરધર વાલ વિણા, વર દાયિની,
મયૂર વાહિની સ્વરૂપ મન હરન....જયતિં
સૂરનર નીશીદિન ધ્યાવત તપમક,
'કેવેન્દ્ર' આનંદ હર સતત કર સ્તવન....જયતિં

શ્રી મારુતિ સ્તવન ।

રાગ...કેઠાર...ત્રીતાલ.

(૨)

જય હો, પવન તનય બજરંગ,
વંદન કરે સહ હૃદય ઉમંગ....જય૦
અંતરા.

ધ્યારે રઘુવીર, કાજ સૈવારે,
ન્યારે હથ તુંજ રંગ ઢંગ....જય૦
અસુરનકે સંહાર કીયે સખ,
કરકે મહાબલી બલસે જંગ....જય૦
હાથ ભક્તિ કછુ એસી કીયા,
“દેવેન્દ્ર” દેખ દુનીયા કુઈ ઢંગ....જય૦

(૩)

રાગ...કદ્યાણુ ધુન.

જય રાધેકીન, ગોવંધનધારી,
વદ્ધલ વિઠ્ઠલ, કુંજ બિહારી.....જય૦
દેવકી નંદન મહન મુરારી, ગોકુલમાં ગાયો બહુ ચારી,

ભકતનકી ક્ષીધી રખવારી, નાથ ગતિ તહારી છે ન્યાયી.

—જયં

કેમળ કરમાં બન્સી ધારી, ધારી અધર મધુરી લલકારી,
બનમાલા કૌસ્તુભ ઉર ધારી, પહેયું પીતાંબર શોભા બારી.

—જયં

ચરણે ઝાંઝારની બનકારી, વાગે મધુર લાગે અતિ પ્યારી,
શરણુ રહો મતિ મંદ છે મહારી, 'દેવેન્દ્ર' હો ચરણે બલિહારી.

—જયં

(૪)

ભજન.....કુન.

૦હાલા પ્રેમથી સહુ બોલો, રાધેશ્યામ રાધેશ્યામ,
કેશવ કીર્તનમાં સહુ ડોલો, રાધેશ્યામ રાધેશ્યામ....૦હાલા.
નાવલડી તહારી પુરાની, ડોલતી ભવસાગરે,
(તહેને) પાર ઉતારે રામ, રાધેશ્યામ રાધેશ્યામ....૦હાલા.
સગા સંબંધી માને મહારા, પણ પ્યારા નહિ થાય તહારા,
(૦હાલા) અંતે આવે કામ, રાધેશ્યામ રાધેશ્યામ...૦હાલા.
મીઠા મુખડાં આપે દુઃખડાં, ભવ ભયના એ કાપે,
(અમને) પ્યાડું એનું નામ, રાધેશ્યામ રાધેશ્યામ....૦હાલા.
જીવન આ સોપો બરોસે, "દેવેન્દ્ર" જગનાથને,
(અંતે) આપે ઉત્તમ ધામ, રાધેશ્યામ રાધેશ્યામ....૦હાલા.

મીશ્ર ધુન.

ગીતાકા અંડા ભારતમે, ફરકાયા કીળન મુરારીને,
યહ ધર્મ સનાતન કયાહય વહ, બતલાયા કીળન
મુરારીને—ગીતાકા.

જખ પાર્થવીર રનમે આયા, માયાને કેસા ભરમાયા,
સ્નેહીકે દેખ મન મોહ પાયા, સમજાયા કીળન મુરારીને—ગીતાકા.

ગીરીવર છસ્ને કર ધાર દીયા, બન સારથી યહાં
સખ કાજ કીયા,
હય મિત્ર ધર્મ કયા ? દુનીયાકે, શીખલાયા કીળન
મુરારીને....ગીતાકા.

પ્રભુને માયાબલ દુર કીયા, અર્જુનને ગીતામૃત પાન પીયા,
પૈરાટ સ્વરૂપકા દર્શ દીયા, શીર નાયા કીળન મુરારીને—ગીતાકા.
ઉપદેશ સુધાકી ધાર હય વહ, પ્રેમીકા બેડા પાર હય યહ,
સખ બેઠ શાસ્ત્રકા સાર હય યહ, વહ ગાયા કીળન મુરારીને.
—ગીતાકા.

“દેવેન્દ્ર” સદા યહ હિલમે ચહે, ઘરઘરમે ગીતાગાન રહે,
સખજન મુખસે ધનશ્યામ કહે, ધ્રિજરાયા કીળન મુરારીને.
—ગીતાકા.

(૬)

(વહાલા ભાવથી ભજો—એ રાગ.)

ભજો રામ, આવે કામ, એ છેલ્લી ઘડી રે,
 સાચું ધામ, સાચું નામ, એ છેલ્લી ઘડી રે.—ભજો.
 મોઘી મનુષ્ય જન્મ રૂપી, તક સાંપડી રે,
 તોએ કરવા કલ્યાણુ. ગમ ના પડી રે.—ભજો.
 સજળી રહ્યા આ સંસારમાં સડી સડી રે,
 ત્યાં તો સ્વારી ચમદુતની આવી ચડી રે.—ભજો.
 થયો પસ્તાવો અંતે બહુ કડી કડી રે,
 બહું પડશે અઠેલા શું, રહી રહી રે.—ભજો.
 પસ્તાવું ન પડે વાત, એ હૃદય જડી રે,
 ક્ષમા માગો “દેવેન્દ્ર” ચરણે પડી રે.—ભજો.

(૭)

ભજન—દાદરા.

શ્રી રામ તણા નામનું રટણુ કદી ભૂલો નહિ,
 છે સત્ય સાર એજ સંસારમાં ભૂલો નહિ.—શ્રી રામ.
 ન રાખ આ નરદેહનો, પળવારનો વિશ્વાસ તું,
 છે આજ, કાલ તે નથી, મદ મોહમાં કુલો નહિ.—શ્રી રામ.
 અનેક જન્મ ભૂલમાં ને ભૂલતાં વીતી ગયા,
 ન જાય વ્યર્થ જન્મ બાળી કુંદમાં કુલો નહિ.—શ્રી રામ.
 “દેવેન્દ્ર” ભવ સુક્ષ્મ થાવા, નર તમ સાધન છે,
 તો લેશો ધ્યાને એટલું કાં સાગરે કુલો નહિ.—શ્રી રામ.

(૮)

પહાડી—લાવણી.

મુખસે બોલોને રાધેશ્યામકી તુમ જાની,
 કરશે ભજન ભક્તિ ભાવસે તુમ પ્રાની—મુખસે.
 નામ નીકલે તેરા મુખસે, બચ જાઉં મેં ઘોર દુઃખસે,
 પતિતોડો પાવન કરેનેવાલા મોહન દાની—મુખસે.
 જલ જાયેંગે પાપ મનકા, દૂર કરેગા તાપ તનકા,
 જનમ મરનકી મીટાવે, આની જાની—મુખસે.
 જન્મ યહ જાયગા, ફીર અવસર નાહિ પાયગા,
 “દેવેન્દ્ર” મીલા હય, પુન્યસેહી છંદગાની—મુખસે.

(૯)

ભજન—કહેરવા.

મને આટલું તો આપજો છેલ્લી ઘડી રે,
 બધા બંધનોને કાપજો, છેલ્લી ઘડી રે—મને.
 છબી તહારી હૃદયે, ભાવજો છેલ્લી ઘડી રે,
 પાવન કરતો મને, આપજો છેલ્લી ઘડી રે—મને.
 નયનો જાંખી તહારી, ચહે છેલ્લી ઘડી રે,
 પ્રભુ ધ્યાન હૃદયમાં, રહે છેલ્લી ઘડી રે—મને.
 જપું હું શમ નામ ખાસ, છેલ્લી ઘડી રે,
 ગીતા શાસ્ર હો મુજ, પાસ છેલ્લી ઘડી રે—મને.
 દેજે દરશને હે નાથ છેલ્લી ઘડી રે,
 “દેવેન્દ્ર” લાજ તુંજ હાથ છેલ્લી ઘડી રે—મને.

(૧૦)

રાગ:—પહાડી—સાવણી.

નૈયા જવા દે, ધીરે ધીરે ધીરે,
 હાંકી જવું હોડી સામે કીનારે—નૈયા.
 વિષમ છે ભવસાગરના વારી,
 વમળ ખડકના છે ભય ભારી;
 સોપોં જીવન આ પ્રભુના આધારે—નૈયા.
 જૂની હઝારો વર્ષની નૈયા,
 ડગમગ ડોલે, વિણ ખેવૈયા;
 કુંવર કનૈયા એ પાર ઉતારે—નૈયા.
 છે વિશ્વાસ હૃદયમાં મહારા,
 તહારો ગણી તું તારીશ ખ્યારા;
 શરણ “દેવેન્દ્ર” છે તહારે દારે—નૈયા.

(૧૧)

ભજન—કહિરવા.

નીશદીન રસના હરિનામ ચહો, શ્રી રામ કહો ઘનશ્યામ કહો,
 હરિકીર્તનમેં કછુ હામ ન હો, શ્રી રામ કહો ઘનશ્યામ કહો.
 —નીશદીન.

લે તે યુગ યુગ અવતાર યહી, દીન દુઃખીયોકા આધાર યહી,
 હય નીરાકાર સાકાર યહી, શ્રી રામ કહો ઘનશ્યામ કહો.
 —નીશદીન.

કહી ભક્તિ બીના ઉદ્ધાર નહિ, એ જગમે હવે કછુ સાર નહિ,
કીર્તન બીન બેડો પાર નહિ, શ્રી રામ કહો ધનશ્યામ કહો.

—નીશદીન.

હરિરસ અમૃતકા પાન કરો, શ્રદ્ધાસે મીલે કુછ દાન કરો,
પ્રભુ નામ પે તન કુરબાન કરો, શ્રી રામ કહો ધનશ્યામ કહો.

—નીશદીન.

કનેહ શ્રીવરકા શરન ગ્રહો, ઉચ ચરનમે મેરા ધ્યાન રહે,
“દેવેન્દ્ર” નયનસે આંસુ બહો, શ્રી રામ કહો ધનશ્યામ કહો.

—નીશદીન.

(૧૨)

ભજન—લાવણી.

કોલ જે હીષા અમોને, આજ શું ભૂલી ગયા,
પ્રીતી હઝારો વર્ષની, આજ શું ભૂલી ગયા;
છોડી ગોકુલના કીનારા, મોહન મથુરામાં જી આવ્યા,
કુમળા કેરી એ પ્રીતડોમાં, આપ શું પુલી ગયા.—કોલ
ભક્ત સંકટ જાણીને, પગપાળા ત્યાં દોડી જતાં,
પણ, રાજ્ય મળતા દારીકાનું આપ શું પુલી ગયા.—કોલ
આવોઆવો કહીએ પ્યારા, જાપ જપીએ છે તમારા,
ભૂલ્યા હશે કહી આપ અમને, અમે નથી ભૂલી ગયા.—કોલ
કુદંશા છે તુંજ વિના, “દેવેન્દ્ર” ભારત માતની,
કે તહારા બાળકો હુઃબ સાગરે ઝુલી ગયા.—કોલ

(૧૩)

ભજન—કહેરવા.

મુક્તિ જીવનની થઈ જાય, પ્રભુનું નામ યાદું છે,
જેથી જનમ મરણ ટળી જાય, એનું કામ ન્યાદું છે.

—મુક્તિ.

ત્યાગી શું સંતાપ તનના, દૂર કરી વિચાર મનના,
રાખીને સદ્ભાવ, હરિ કીર્તનમાં જીવું છે.

—મુક્તિ.

સોપી શું જગનાથને, આ જીવનનો બોલો બધો,
મસ્ત બની ભગવાન, તહાડું ગાન ગાવું છે.

—મુક્તિ.

ભટક્યા બહુ સંસારમાં, પણ સાર નહિ કાંઈ જોયો,
ત્યાગીને “દેવેન્દ્ર” તહાડું શરણું રહાવું છે.

—મુક્તિ.

(૧૪)

મીશ્ર ગારા—કહેરવા.

બંસી બજના, કાન્ડા, આના, મેરે દિલકો લુભાના.
નાહિ બતાના, કાન્ડા, બહાના, મેરે દિલકો લુભાના;
પુકારતી હય ગૈયા, કહા હય નંદલાલા,
ચરાતે થે ઝિજમે, જો બનકર ગોપાલા;
લેકે સંગ ગ્વાલ બાલ લેયા, વોહી ગૈયા ચરાના—બંસી.

તુમને કહા થા, મૈ ભારતમે આયેગે,
 હરસન કેા દેકે, હાં ખ્યાસ ખુઝાયેગે.
 દીયા થા કોલ નંદલાલા, મત ઉરકેા બૂલાના—ખંસી.
 અકેલા ન આના, ખ્યારી રાધેકેા લાના,
 ખંસીમે સૂનાના, મધુર સૂર ગાના.
 રહાના “દેવેન્દ્ર” મોહન દાના, બન દિલસે દિવાના—ખંસી.

(૧૫)

નવધા ભક્તિ.

ખ્યારા કૃષ્ણચંદ્રને, ઘડીએ નવ વિસારીએ રે,
 ભાવે ભક્તિ કરતાં, મનમાં મહ નવ ધારીએ રે—ખ્યારા.
 પ્રથમ શ્રવણ ભક્તિ કરો, ધરી હૃદયમાં ધ્યાન,
 બીજી ભક્તિ કીર્તન તણી, ગાવો હરિ ગુણગાન;
 માન તણને કીર્તન કરતાં નવ વિચારીએ રે—ખ્યારા.
 ત્રીજી રમરણ ભક્તિ કરો, જપીએ પાવન જાપ,
 ચોથી સેવા ભક્તિથી, જાયે તનના તાપ;
 છે જગબાપ શીરે પછી હિંમત નવ કાંઈ હારીએ રે—ખ્યારા.
 પાંચે પ્રેમે પૂજન કરો, ધારી હૃદયે પ્રીત,
 છઠ્ઠે વંદન બહાલથી, ચરણે કરીએ નીત;
 સીત એ રાખો તો જીત મળશે, મનને ઠારીએ રે—ખ્યારા.
 સાતમી ભક્તિ હાસત્વની, જેથી રીઝે જગરાજ,

આઠમી ભક્તિ સખાભાવની, પૂર્ણ કરે સહુ ફાળ;
 હાઝ ધરીને દાજ વધારે જીવન વારીએ રે—પ્યારા.
 નવમી ભક્તિ આત્મસર્મપણુ, તન મન ધન ચરણે ધરો,
 નવમાંથી એક ભક્તિ આઠરી, આત્માનું કહ્યાણુ કરો;
 બાણું ભરે ભક્તિનું કોધને મારીએ રે—પ્યારા.
 નવધા ભક્તિ પ્રેમથી, જો કોઈ નીશદીન ગાય,
 અંતરમાં વિશ્વાસ હોય તો, ‘દેવેન્દ્ર’ વૈકુંઠ જાય;
 કેશવ નામ આધારે નાવને પાર ઉતારીએ રે—પ્યારા.

(૧૬)

ભજન—(પ્રેમ મૂર્તિ કૃષ્ણની)

શ્રી કૃષ્ણના દર્શન વિના, દર્શન બીજા કરવા નથી,
 છે હૃદયમાં ભાવ ભક્તિના, બીજા ભરવા નથી—કૃષ્ણ૦
 આ સાચું કે આ સાચું, એ ભ્રમમાં હું ભટક્યો બહુ,
 તહારા જપુ છું જપ, બીજા જપ કાંઈ જપવા નથી—કૃષ્ણ૦
 મરત તહારી ભક્તિમા, તન ભાન હું ભૂલી ગયો,
 છોને જગત નાદાન કે, તેની મને પરવા નથી—કૃષ્ણ૦
 તહારા સમે જગતાત છોડી, શરણુ કો’ના જાઉં હું,
 “દેવેન્દ્ર” તહાડું, ધ્યાન બીજા ધ્યાન કાંઈ ધરવા નથી—કૃષ્ણ૦

(૧૭)

ભજન—લાવણી.

કન્હૈયા મધુ બનમે બન્સી બજાયેંગે,
 એકબાર ગોકુલમે રાસ રચાયેંગે,

ગ્વાલ ખાલનકે। સંગહી લેકર,
 ગોપાલ બિદ્રાબન ગેયા ચરાયે'ગે...કનૈયા.
 વૃક્ષ કહંબપે જૈઠ બિહારી,
 સબ ગોપીનકા ચીર ચુરાયે'ગે,
 રાસ રચાકે યમુના તટપે,
 ગ્વાલ ગોપીનકે નાચ નચાયે'ગે....કનૈયા.
 બનકર ચોર વો બાંકે બિહારી,
 મહી માખનકે રોજ લૂટાયે'ગે,
 “દેવેન્દ્ર” હય અલિલાપ યહીજે,
 ભારતવાસીકે દર્શ દીખાયે'ગે...કનૈયા.

(૧૮)

ભજન - દાદરા.

છે નયન એજ નાથના, દરસન સદા કરે;
 છે શીશ એજ શ્યામને, વંદન સદા કરે....છે નયન.
 છે ચામ વૃથા મુખમાં, નીંદા કરે જો કેાની,
 છે રસના એજ રામનું, રટણુ સદા કરે....છે નયન.
 હાથની શોભા નથી કાંઇ, રતન પહોંચી પહેરે,
 છે હાથ એજ શ્રી હરિ, પૂજન સદા કરે....છે નયન.
 સમજો શ્રવણુ છે નકામા; વાણી ખોટી સાંભળે,
 છે કાન એજ ધ્યાનથી, શ્રવણુ કથા કરે....છે નયન.
 જન્મ વૃથા ના વિતાવો. “બંધનથી મુક્ત છે,
 “દેવેન્દ્ર” ભક્તિ ભાવથી, ભજન સદા કરે....છે નયન.

(૧૯)

ભૈરવી—ધુન.

૦હાલો નંદલાલ મહારો ખ્યારો કન્હૈયો,
 સંગ ગ્વાલખાલ મહારો ન્યારો કન્હૈયો....૦હાલો૦
 મુરલી બજાવી મહારું મન હરિ લીધું,
 લાગ્યો જેથી ખ્યારો બંસીવારો કન્હૈયો....૦હાલો૦
 મોહ્યું મારું મનડુ શું જાડુ કયું છે,
 દીસે અતિ ખ્યારો કામણુગારો કન્હૈયો....૦હાલો૦
 “દેવેન્દ્ર” તન ધન અર્પો ચરણમાં,
 કરશે પાવન કદી કારો કન્હૈયો....૦હાલો૦

(૨૦)

ભજન.

રહતા હય સદા વોહી, કીર્ણ કુંવર મેરે દિલમે,
 યાદ ભી ઉસ્કી હમેશા, રહતે હય મેરે દિલમે....રહતા.
 નંદણ કે પ્રાણ પીયારે, યશોદા નયન કે તારે,
 વો મતવારે આસન લગાકે, બંડે હય મેરે દિલમે....રહતા.
 રહતે હય બાંકે બિહારી, ગોકુલમે કબી મથુરામે કબી,
 છોડકે સખ જગહ બંસી, બજાતે હય મેરે દિલમે....રહતા.
 જો જ્ઞાન દીયા આપને, રણક્ષેત્રમે અર્જુનકે,
 ‘દેવેન્દ્ર’ વો પાવન ગીતાકા, જ્ઞાન હય મેરે દિલમે....રહતા.

(૨૧)

ભજન.

સોપ્પું જીવન પ્રભુ તહારા ચરણમાં,
 લેજે ઉગારી પ્રભુ તહારા શરણમાં—સોપ્પું.
 ગમતી નથી જરી જૂડી પંચાતો,
 લાગ્યો આનંદ મહને તહારા કીર્તનમાં.—સોપ્પું.
 નયનથી અન્ય ના જોવું ગમે છે,
 થાયે છે બહાલ મહને તહારા દર્શનમાં.—સોપ્પું.
 હૃદયથી ચાહું સદા એ અમારી,
 પ્રીતી રહે ગીરીરાજ ધરણમાં.—સોપ્પું.
 જ્ઞાન ધ્યાન તહારું અંતરમાં,
 “દેવેન્દ્ર” દરસન હોજો મરણમાં.—સોપ્પું.

(૨૨)

મીશ્ર ધુન.

મોહન મૂર્તિ મનને, હુલાવી રહી છે,
 નથી લાન તનને, હુલાવી રહી છે.—મોહન.
 હસીને પ્રતિમા શ્યામ, સુંદીર તહારી,
 મધુર ધીમુ મુજને, હસાવી રહી છે.—મોહન.
 થશે ક્યારે દર્શન, ક્યાણુ તમહારા,
 એજ આશા અંતરને, સતાવી રહી છે.—મોહન

ધરે છે યુગેયુગ જન્મ, ભક્ત કાજે,
એ પ્રભુતા પ્રભુની, ખતાવી રહી છે.—મોહન.
મધુર ખંસી બહુભરી, તહારા ચરણે,
હીન 'દેવેન્દ્ર' હીલને નમાવી રહી છે—મોહન.

(૨૩)

ભજન—પીલુ.

તુમ બીન મોસી ભવસાગરસે, કૌન ઉતારે નૈયા,
પ્રભુજી પાર ઉતારે નૈયા.—તુમ બીમ.
ડગમગ ડોલત નૈયા પુરાની,
મે હું એક અબલ અજાની;
પાર કરો મનમોહન દાની,
બનકે ખુદહી ખેવૈયા—તુમ બીન.
મે અનાથ તુમ નાથ હો ખ્યારે,
ભક્તનકે તુમ હો રખવારે;
“દેવેન્દ્ર” આયે શરન તિહારે,
કરના પાર કન્હૈયા—તુમ બીન.

(૨૪)

ગઝલ—લાવણી.

પ્રભુજી હૃદયમાં મહારા, ધ્યાન તહારે સદા રહે છે,
બની દાસ હીન તહારો, ચરણો સદા ગ્રહે છે—પ્રભુજી.
જેવા ગમે ના જુઠા, દુનીયાના રંગ રાગો,
છબી તહારી જેવા માટે, નયનો સદા ગ્રહે છે—પ્રભુજી.

હીનબન્ધુ નાથ તહારા, કીર્તન સુણીને ખ્યારા,
 ઉભરાય ભાવ દિલમાં, પ્રેમ આંસુ સદા વહે છે—પ્રભુજી
 પરિબ્રહ્મ છો પુરા પણુ, નીજ ભક્ત કાજ કરવા,
 નીર્ગુણ છતાં સગુણ છો, વેદ શાસ્ત્રો બધા કહે છે—પ્રભુજી
 કરે કેશવ કસોટી પણુ, દર્શનની આશ માટે,
 ‘દેવેન્દ્ર’ ભક્ત તહારા, સંકટ સદા સહે છે—પ્રભુજી
 (૨૫)

(શેર)...ગઝલ...બરવા.

ધન્ય છે અવતાર જન્મી, જેણે સદ્કર્મ કીધા છે.
 દુઃખીત જનના દુઃખો ટાળી, ને આશીર્વાદ લીધા છે,
 સદા નીજ હાથથી પ્રેમે, ગરીબને દાન દીધા છે,
 ખનીને મસ્ત કીર્તનમાં, હરિરસ પાન પીધા છે.
 તણ અભિમાન આ તનનું, કરો કલ્યાણુ ઇવનનું,
 હણ સમણ જાને મનનું, કરો કલ્યાણુ ઇવનનું—તણ
 નથી કાંઈ કામ ભૂવનનું, નથી કાંઈ કામ ત્યાં વનનું,
 ન એમાં કામ છે ધનનું, ફક્ત છે કામ કીર્તનનું—તણ
 કરો કાંઈ કાર્ય સેવનનું, છે જેમાં હિત જમજગનું,
 ઇવન છે સમજો આ ક્ષણનું, કહેણુ માનો ‘દેવેન્દ્ર’ હીનનું—તણ.

હૃદયમાં ભાવના હોજો, પ્રભુ મુજ પ્રાણુ ખ્યારો છે,
 નથી આધાર જે કો’નો, તેજ આધાર મહારો છે.
 કૃપા એની તું મેળવજો, જગતથી જેહ ન્યારો છે,
 સમજજો સંસારસાગરથીજ, બેઠો ચાર તહારો છે.

(૨૬)

શેર-ગઝલ-લાવણી.

એક દીન જરૂર જાયેગી, એ જોશે જવાની તેરી જનકર,
 જનતે હય તો જન જનનેસે પહિલે, જાગ કર જરા ધ્યાન કર;
 જનકે ન જન અજાન અખ, આખીર અંજમઠાખી ખીચાર કર,
 જન જનમે જન જનમન ખીતે, દેવેન્દ્ર બચન પર ખ્યાલ કર.
 મસ્ત કયું હોતા હય આકર, દેખ દુનીયા દીલ દીવાના,
 યા ખબર ઉરકો નહિ હય, રાહે વતનકો જનાહી જના-રાહે.
 જન્મ ધરકે ખાલાપન સખ, ગંવાયે નાચ તમાશોમે,
 જા જવાંની આ ગઈ તો, મૌજમે હરહમ રહા મસ્તાના-રાહે.
 જા વો લેંગે જવાખ તુઝસે, કયા કીયા દુન્યામે જાકર,
 જવાખ તેરા કયા હય? ઉસકા વોહી હૃદયમે ખિચાર લાના-રાહે.
 છ ન કુછ કરનાહી ચાહો, જન્મ સફલ કરનેકે લીયે,
 દેવેન્દ્ર હરહમ હરિ ચરનમે, રહકે યશ ગુન ગાન ગાના-રાહે.

(૨૭)

જાજન.

હીયો છે જન્મ પણ જન્મી, સાર્થક શું કયું સંસારમાં,
 મોહી રહ્યો છે કંકત તું તો, ધન ને સુંદર નારમાં.
 અમર નથી આ જીવન પણ, ચાલ્યું જશે પળવારમાં,
 પુછશે? પ્રભુ તો જવાખ, શું દર્શ તું દરબારમાં.
 જગત કીરતારને જે જન, ખરા હૃદયેથી ચાહે છે,
 તો જગત કીરતાર પણ તેને, ખરા હૃદયેથી ચાહે છે-જગત.

કીધા છે કાજ બકતોના, પુરાવા છે પુરાણોમાં,
બને જે ભાવ બક્ષિયો, તે રહાયે તેજ થાયે છે-જગતં
ભલે દુશ્મન હઝારો હો, ઝઝુમતા બકતને શીર પર,
નથી ડર કોઈને લેને, જેને જગનાથ રહાયે છે-જગતં
બને સ્વામી મટી સેવક, પ્રભુની છે પ્રભુતાએ,
સદા 'દેવેન્દ્ર' રહી શરણે, તહારા ગુણગાન ગાયે છે-જગતં

વિતાવા વય વિલાસોમાં, ન તે આ જન્મ લીધો છે,
પ્રભુએ શું કાજ આ જગમાં, મનુષ્ય અવતાર લીધો છે.
ન તેનો દીલમાં કદીએ તે, જરી વિચાર કીધો છે,
(પણ) હરિકીર્તન એ બવસાગર, તરવાનો માર્ગ સીધો છે.

(૨૮)

ગજલ.

નથી કાંઈ કામ કાયરનું, બક્ષિત શૂરવીર આદરશે,
અને સર્વસ્વ તન મન ધન, હરિના હાથમાં ધરશે.
જગત કીરતાર બકતોની, કસોટી આકરી કરશે,
જો એમાં દ્રઢ સદા રહેશે, એજ આ સંસરથી તરશે.

જગમાં માનવ ફના થવાના, સ્મરણો રહી જવાના,
કીર્તી તણા મીનારા, યુગ યુગ અમર થવાના...માનવં
સદાનીજ અત્મના લોગે, નીવાયાં દુઃખ દીનોના,
તો એ મરતા છતાં હઝારો, ના હોયે વસી જવાના...માનવં
જેવી કરે જે કરણી ફળ તેના તેવા મળે છે,
કોઈ અધવચ્ચ ડુબી જવાના, કોઈ સાગર તરી જવાના...માનવં

સારા અગર બુરા, બે, “દેવેન્દ્ર” પંથ જગના,
કોઈ નામ પર સૌ થુંકે; તો કો’ના પૂજન થવાના...માનવ૦

(૨૯)

કલ્યાણ - ગત.

નટવર ઝિજ્ઞાસુ, મુરલી અધર ધર, કીર્ણ ચંદ્રકી જય,
જય જય કીર્ણ ચંદ્રકી, જય જય કીર્ણ ચંદ્રકી જય.

નાગર નટવર નાચત, પગનૂ નૂપૂર બાજત,
હુમ હુમ છનનનનનનન.

વિવિધ અંગરંગ તાલ, સંગ સહ સંગીત ગાજત,
પગનૂ નૂપૂર બાજત હુમ હુમ છનનનનનનન.

ગત નહ નહ નીત રીત, પ્રીત રણકે ધુધરૂં,
પગનૂ નૂપૂર બાજત હુમ હુમ છનનનનનનન.

“દેવેન્દ્ર” ગરજત મૃદંગ, ઘીતીટ ઘીતીટ ધ્વની ગાજે,
પગનૂ નૂપૂર બાજત હુમ હુમ છનનનનનનન-નાચત.

નાચત હૈ કૃષ્ણ થૈયા, કે થૈયા હૈયા,
સંગ લીયે ગ્વાલ લૈયા, કે થૈયા હૈયા.—નાચત૦

માથે મુકુટ ધર મુરલી, અધર ધર,
પગ નૂપૂર બાજે થૈયા, કે થૈયા હૈયા.—નાચત૦

ચમુના તીરે, નીમંજ નીરે,
રાસ રચાવે નંદ હૈયા, કે થૈયા હૈયા.—નાચત૦

રાધા નાચે, ગોપી નાચે,
નાચ નચાવે “કન્ડૈયા,” કે થૈયા હૈયા.—નાચત૦

(૩૦)

ભૈરવી ભજન.

કહે છે શ્રીકૃષ્ણ ગીતામાં, સદા હું કૌલ આપું છું,
ભજે છે ભક્ત મુજને તો, ભક્તના હું જાપ જાપું છું;
વચન તેનું ગણી મહારં, કહી ના હું કથાપું છું,
અને અતે આપી સુખધામ, ત્રિવિધના તાપ કાપું છું.

ભક્તને ભગવંતના ભેદો, જગતમાં કોઈ ના જાણે,
જને છે એક બેના પથ, જગત જન એ શું પીછાણે.—ભક્ત૦
ભજે છે ભક્ત ભગવંતને, ભજે ભગવંત ભક્તોને,
ગહન એ બેઉની લીલા, લીલા કરનાર એ જાણે,—ભક્ત૦
જને સ્વામી મટી સેવક, થાયે કહી શેઠ વાણોતર,
કરે રંગત અનોખી શું, કોઈ એ પ્રેમી હૃદય જાણે—ભક્ત૦
અધૂરા, પ્રેમ રસની એ, મળ "દેવેન્દ્ર" શું માણે,
જનેલા મેલા એ જાણે, અમર ભક્ત ભગવંત પીછાણે.—ભક્ત૦

(૩૧)

મઝલ—કહેરવા.

અરે એ! અંધ અભિમાની, જની જ્ઞાને કુલાયે છે,
વિલાસો વૈભવો તહારા, ન એને કામ આવે છે;
પ્રભુજી સ્વાય છે તેને જે, સદ્કર્મ રૂપી ખીજ વાવે છે,
ભલા ભક્તાધીન બુધરને, હૃદયના ભાવ ભાવે છે

જગત કારતારની પાસે, બધાના માત સરખા છે,
નથી કોઈ ઉંચ કે નીચા, બધા સંતાન સરખા છે.—જગત.

તથી વૈભવ વધુ જોતો, નથી લક્ષ્મી ઉપર મોતો,
હૃદયના ભાવને જોતો, મરીજ, ધનવાન સરખા છે.—જગત.

રહે અભિમાનથી ગાજી, બની પંડીત અગર કાજી,
પ્રભુ છે પ્રેમથી રાજી, અભય, વિદ્વાન સરખા છે.—બગત.
નથી ભક્તી પ્રભુ મુજ પાસ, ફક્ત એક નામ તહાઈ છે,
મરીબ ઘર છે અમાઈ પથ, દિલાવર દિલ મહાઈ છે;
નથી સાધન પૂજનનું કાંઈ, જીવન “દેવેન્દ્ર” ન્યાઈ છે,
બધી જાળજાળથી અમને, પ્રભુનું નામ પચાઈ છે.

(૩૨)

ભેરવી.

મરત મુસાફીર સમજ દિલમે, હમ ફનીયા બાઝાર મુસાફીર ખાના,
હિરમે આકર કસાયા, હરગીઝ, ખાના ઐર પાના, ગાના બજના;
ફરના શીરાના, રહા મસ્તીમે મસ્તાના.—મસ્ત.
માફીલ બેહોશ હોં રહા હમ, કુછ લેકે ન આયા આકે, ન
કમાયા, લાયા યા, વો બી ગુમાયા, કાહે પરવાના, નીકાલે બહાના.—મસ્ત.
જહાંસે તુમ આયા વહાં એક હીન, જુર જના હી જના શીર,
ન આના, અમ દિવાના એ મત, બૂલ જના, ન સમાના;
સાથમે, ઐર કુછ ન રહેનાકા ઠીકાના.—મસ્ત.
એક ચીત્તસે પ્રભુકા રહાના, હર નામસે હીલકો લગાના,
ન શરમાના, પડે ન પસ્તાના! સીધ વોહી સાથમે આના;
માને ન કાહે ગુમાના, કહત “દેવેન્દ્ર” હીવાના.—મસ્ત.

તૃતીય ભાગ સંપૂર્ણ.

તા. ક.—દરેક ભાષાઓ બહેનો આ ભજનો નીત્ય નીચમ મણી
સવારમાં આશી તો અતિ ધન્યર ધામે સુખે વિરામશે.

બહાર પડે છે !

દુ'કે સમયમાં !!

વૈષ્ણવ જનતાને અનેરો આનંદ આપનાર

વિજય વચનામૃત અને શ્રી કૃષ્ણ કીર્તન.

(ભાગ પહેલો)

(ભાગ ચોથો)

શ્રી કૃષ્ણ કીર્તન ભાગ-૧-૨ અને ૩-ત્રીજાના ભજનો
હરદોશ અમારા હરિ કીર્તનમાં નીત્ય નીયમ નરીકે ગવ-
ડાવવામાં આવે છે. તેા હરેક ભાઈઓ અને બહેનોએ આ
પુસ્તિકા પાસે રાખવી.

અમારા તરફથી બહાર પડેલાં બીજાં પુસ્તકો.

કીંમત પ્રત		કીંમત પ્રત	
ભક્તિચંદ્ર	૧-૪-૦ ૧૦૦૦, મહુરાટક	૦-૦-૬ ૧૦.૦	
સતિ નર્મકા	૦-૨-૦ ૧૦૦૦, કૃષ્ણાટક	૦-૦-૩ ૧૦૦૦	
સુખોદધિન્દુ	૦-૧-૦ ૧૦૦૦, શ્રી કૃષ્ણ કીર્તન	૦-૧-૦ ૪૦૦૦	
શ્રી કૃષ્ણ કીર્તન		શ્રી ભ. ગીતા	

ભા. ૨ ૦-૧-૧૦૦૦.

અ. ૧૨, ૧૫ ૦-૦-૬ ૨૦૦૦

આ હરેક પુસ્તકો અમહાવાદથી અગર જ્યાં અમારો

સુકામ હશે, ત્યાંથી મળી શકશે.

સરનામું:—

હરિદાસ મહારાજ

મેનેજર:—

શ્રી વિજયશંકર પ્રાણુભવન

કીર્તન કાર્યાલય,

કીવેદી.

ટે. રાયપુર કાયવાડો,

અમહાવાદ.

અમહાવાદ.

‘જેન વિજય’ પ્રો. પ્રેસમાં, મુદ્રણક કલનદાસ કાપડીયાએ બાપ્તુ-સુરત.

